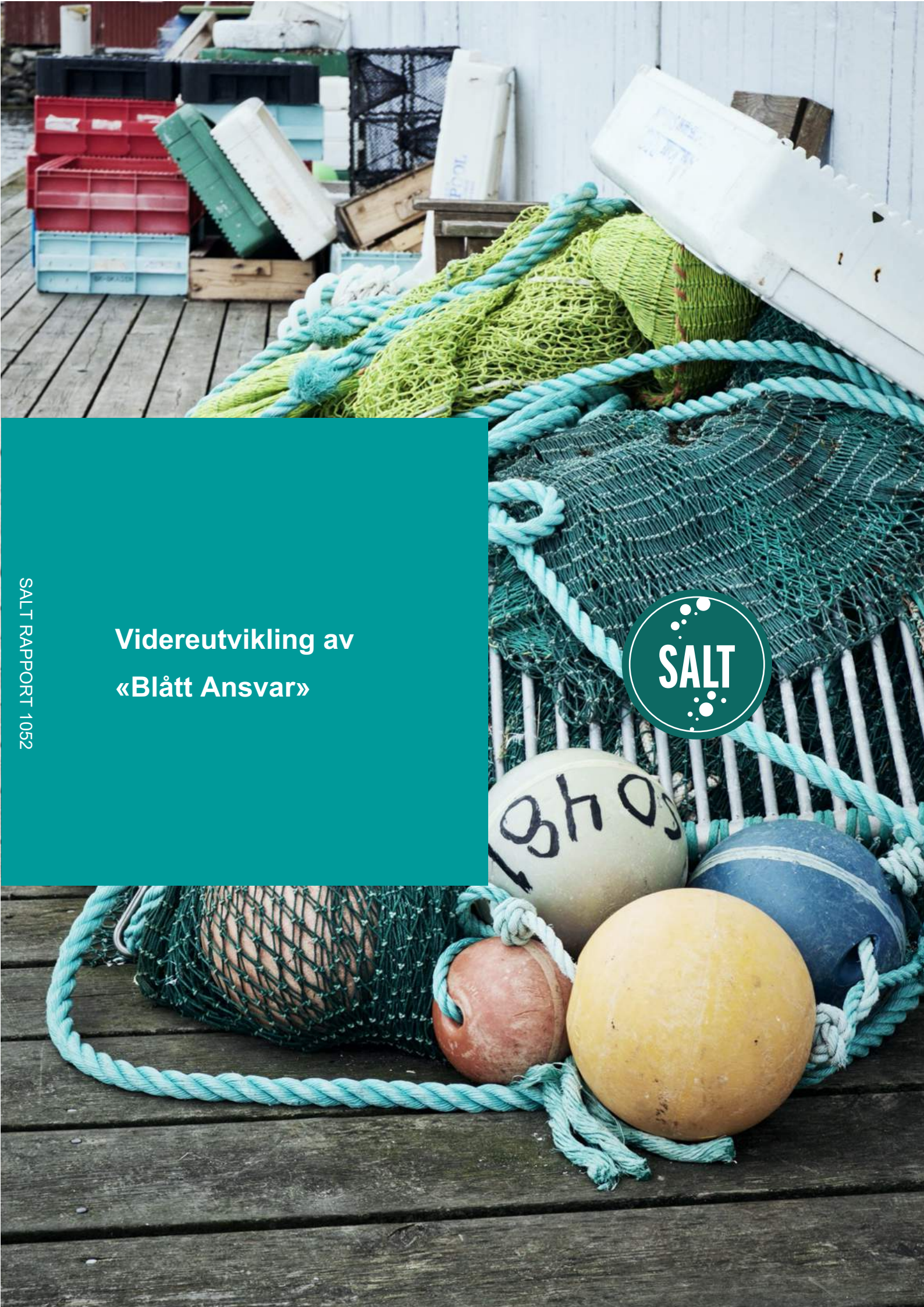

The background image shows a collection of fishing equipment on a wooden pier. In the foreground, there are several buoys: a white one with '540' written on it, a yellow one, a blue one, and a red one. A green fishing net is draped over the buoys and the pier. In the background, there are stacks of red, green, and blue plastic crates, a black mesh trap, and a white plastic container. The pier is made of dark wooden planks.

Videreutvikling av «Blått Ansvar»

Rapporttittel | Report title:

Videreutvikling av "Blått Ansvar"

Rapport nr. | Report no.:

1052

Dato | Date:

14.01.2021

Antall sider | Number of pages:

16

Oppdragsgiver | Client:

Miljødirektoratet

Oppdragsgivers referanse | Clients reference:

Lise Langård

Prosjektleder | Project manager:

Ane Oline Roland

Kvalitetskontroll | Quality control:

Kjersti Eline Tønnessen Busch

Forfatter(e) | Author(s):

Ane Oline Roland

Fotograf omslagsbilde:

Erling Svensen

Sammendrag

Langs norske strender finnes store mengder søppel som stammer fra fiskeri og akvakultur. Årsakene til forsøplingen er sammensatte, og kan skyldes alt fra uhellshendelser, lite kunnskap om konsekvenser av marin forsøpling, dårlig vær, til ulovlig dumping. For å redusere mengden marint avfall fra de blå næringene, står kunnskap om konsekvenser og årsaker til marin forsøpling sentralt. I dette prosjektet har vi derfor videreutviklet fem undervisningsfilmer basert på den eldre versjonen av undervisningsopplegget «Blått Ansvar», med tilhørende arbeidsoppgaver og brukermanual. Målgruppen er elever på videregående skoler som går Vg2 «Fiske og fangst» og Vg2 «Akvakultur». Materiellet vil også ha relevans for elever på Vg1 «Naturbruk». Filmene er produsert av Férdi film og er distribuert til 18 av 19 videregående skoler med «blå linjer».

INNHALDSFORTEGNELSE

Sammendrag	6
1. Innledning	7
1.1 Bakgrunn og formål	7
2. Gjennomføring av tiltaket	8
2.1 Produksjon av filmer (underleverandør)	8
2.2 Tilrettelegging av materialet for nytt format	9
2.3 Manus og innspilling	10
2.4 Oppfølging av lærere	10
3. Resultater	11
3.1 Undervisningsopplegget “Blått Ansvar”	11
3.1.1 Filmer	11
3.1.2 Oppgaver	12
3.1.3 Brukermanual	13
3.2 Utrulling og distribusjon (kanal)	13
Konklusjoner	15
Litteraturliste	16
Vedlegg	16

**«Vår helse er avhengig av
havets helse. Vi henger
sammen på den måten»**

**- H.K.H Kronprins
Haakon**

SAMMENDRAG

Langs norske strender finnes store mengder søppel som stammer fra fiskeri og akvakultur. Årsakene til forsøplingen er sammensatte, og kan skyldes alt fra uhellshendelser, lite kunnskap om konsekvenser av marin forurensning, dårlig vær, til ulovlig dumping. For å redusere mengden marint avfall fra de blå næringene, står kunnskap om konsekvenser og årsaker til marin forurensning sentralt. I dette prosjektet har vi derfor videreutviklet fem undervisningsfilmer basert på den eldre versjonen av undervisningsopplegget «Blått Ansvar», med tilhørende arbeidsoppgaver og brukermanual. Målgruppen er elever på videregående skoler som går Vg2 «Fiske og fangst» og Vg2 «Akvakultur». Materialet vil også ha relevans for elever på Vg1 «Naturbruk». Filmene er produsert av Férdi film og er distribuert til 18 av 19 videregående skoler med «blå linjer».

1. INNLEDNING

1.1 Bakgrunn og formål

Fiskeri- og havbruksnæringen er opphav til en stor andel av marint avfall som registreres på norske strender. Avfall fra disse næringene, som garn, tauverk, trål- og notlin, har et stort skadepotensial for fugle- og dyrelivet. Tilgjengelige data tilsier at mellom en femtedel og to tredeler av alt marint avfall akkumulert i kystsonen i Norge stammer fra fiskeri, målt i antall gjenstander. Andelen er høyere i Nord-Norge enn i Sør-Norge, spesielt dersom søppelet registreres i vekt (Haarr et al., 2019). Samlet mengde søppel i den norske strandsonen som stammer fra slik virksomhet, er anslått å tilsvare hundre millioner gjenstander, eller mer, med en samlet vekt på titalls tusen tonn (Haarr et al., 2019). Årsakene til marin forsøpling fra de blå næringene er mange og sammensatte – alt fra uhellshendelser, mangelfull sikring av utstyr om bord, på anlegg eller på land, dårlig vær, brukskollisjoner og tapte redskaper til ulovlig dumping. For å redusere mengden marint avfall fra de blå næringene, står kunnskap om konsekvenser og årsaker til marin forsøpling sentralt. Ved å bidra til et renere hav, bidrar næringene også til å sikre sin egen næringsarena.

Fiskerinæringen har i de senere år vist vilje til selv å ta tak i problemet. Likevel er det fortsatt mye avfall som går over bord fra fiskefartøy og fra oppdrettsanlegg, på grunn av manglende kunnskap og bevissthet om problemet (Johnsen et al., 2019). SALT mener at kunnskap om marin forsøpling må innarbeides som en del av undervisningen ved skolene som utdanner fiskere og personell til akvakulturnæringen. Denne type undervisning er etterspurt fra lærestedene.

For å øke kunnskapen om marin forsøpling for kommende næringsaktører, har vi gjennom dette prosjektet videreutviklet og distribuert undervisningsopplegget «Blått Ansvar». Undervisningsopplegget ble i første omgang utviklet av SALT i samarbeid med Lofoten Maritime Fagskole og Vest-Lofoten videregående skole, finansiert av Miljødirektoratet. «Blått Ansvar» er et undervisningsopplegg om marin forsøpling for elever på «blå linjer» i videregående skoler. I dette prosjektet har vi med finansiering fra Miljødirektoratet oppdatert og videreutviklet materialet med oppdatert forskning, samt erstattet presentasjoner med korte og engasjerende undervisningsfilmer.

«Gjennom «Blått Ansvar» bevisstgjøres elevene på sitt ansvar som kommende aktør på havet.»

Undervisningsopplegget forbereder elevene på en fremtid som miljøansvarlige aktører innenfor de blå næringene. Dette ved å gi innsikt, kompetanse og praktiske erfaringer tilknyttet marin forsøpling som problem både på overordnet nivå, nasjonalt og lokalt nivå, samt assosiert til egen yrkesvei.

I dette prosjektet har målet vært å legge til rette for:

- At en stor del av nytt mannskap som går inn i de «blå» næringene får riktig kunnskap om problemet.
- At elevene, basert på denne kunnskapen, får en mulighet til å utvikle holdninger og metoder for å unngå utslipp og utkast av avfall fra disse næringene.
- At ungdom som går inn i disse næringene har kunnskap for å imøtegå innarbeidede rutiner og holdninger hos eldre fiskere og ansatte ved akvakulturanlegg som gjør at det i dag fortsatt foregår utkast av avfall.
- At de unge kan bidra til å fremme kunnskap og gode holdninger blant de etablerte.

2. GJENNOMFØRING AV TILTAKET

2.1 Produksjon av filmer (underleverandør)

SALT innhentet flere tilbud fra tre filmprodusenter. Tilbud ble innhentet fra aktører vi direkte eller indirekte hadde kjennskap til fra før. Da tilbudene skulle evalueres, endte vi opp med å velge filmselskapet Férdi film (www.ferdi.no) til vårt prosjekt. Férdi film fremviste et svært godt og fullverdig reginotat med utfyllende beskrivelser av metode, visuell og auditiv profil. Kombinasjonen av kreativitet, pålitelighet og pris gjorde at Férdi film ble valgt. I tillegg hadde de erfaring med forsøplingsproblematikk fra et tidligere filmprosjekt, noe som ble sett på som en styrke for vårt prosjekt.

Samarbeidet med Férdi film har fungert svært godt, og vi har hatt en åpen og tett dialog i alle ledd. Til å begynne med forsikret vi oss om at de fikk kjennskap til tilstrekkelig bakgrunnsinformasjon om marin forsøpling, slik at de tidlig fikk en forståelse av hvilket kunnskapsgrunnlag som skulle ligge til grunn i filmene. Gjennom samarbeidet med Férdi film har vi fokusert på et helhetlig visuelt inntrykk og å skape en god balanse mellom fakta og folks fortellinger. Vår visjon har vært at dette vil skape et godt grunnlag for læring og engasjement.

2.2 Tilrettelegging av materialet for nytt format

I denne delen av prosjektet har vi arbeidet med tilrettelegging av eksisterende kunnskapsmaterieell i den eldre versjonen av «Blått Ansvar», og bearbeidet det til filmformat. Måten vi har gått frem på har vært å analysere innholdet i de opprinnelige seks temaene i «Blått Ansvar», og gjort en kritisk evaluering av hvilket innhold som skal videreføres og fornyes, og hva som burde utebli. Av tematikk og innhold som har blitt videreført, har vi supplert med nyere forskning der det har vært nødvendig. Særlig funn knyttet til plastforsøpling fra fiskeri og akvakultur i det FHF-finansierte prosjektet HAVPLAST, har vært relevant å trekke inn.

Kunnskapsgrunnlaget i den eldre versjonen av «Blått Ansvar», er svært omfattende og detaljert. Da vi skulle transformere denne kunnskapen til et nytt format, gjorde vi en grundig jobb for å trekke ut essensen i budskapet. Vi har fokusert på å kutte «unødvendig» informasjon, da en ofte må jobbe hardere for å lære dersom en møter store mengder verbal og visuell informasjon samtidig (Taftø, 2020).

En viktig erfaring vi gjorde oss, var at vi måtte tenke annerledes i forhold til oppbygging av innhold. For at filmene skulle vekke interesse, skape engasjement, og samtidig gi ny kunnskap, ønsket vi at fakta og kunnskap skulle bakes inn i en naturlig kontekst. Den naturlige konteksten bestod av mennesker og virkelige situasjoner og hendelser. Vi ønsket at menneskene i filmen skulle stå i fokus, og at elevene gjennom deres fortellinger skulle få ny kunnskap om marin forsøpling fra sjømatnæringen. Filmene i «Blått Ansvar» har en dokumentarisk stil.

I tillegg har vi denne delen av prosjektet utviklet nye og tilpassede oppgaver til undervisningsopplegget. Den eldre versjonen av «Blått Ansvar» inneholdt et bredt spekter av oppgaver til hvert tema. Undervisningsopplegget var den gang lagt opp slik at lærerne kunne velge mellom et utvalg av små og mer omfattende oppgaver. I tillegg var det tilhørende lenker til videoer på nett, samt forskningsartikler og rapporter som var tilgjengelig. Da vi skulle revidere oppgavene, ønsket vi å forenkle dette materiellet og koble oppgavene direkte opp mot innholdet i filmen. Nærmere beskrivelse av oppgavene finnes i del 3 «Resultater».

I forkant av prosjektets gjennomføring innhentet SALT innspill på den eldre versjonen av «Blått Ansvar», med tanke på å gjøre nødvendige justeringer og forbedringer. Vi mottok positive tilbakemeldinger fra lærerne ved «blå linjer». Samtidig var det uttrykt ønske om å i større grad tilpasse både innhold i film og oppgavene, i form av at elevene som er målgruppen for «Blått Ansvar», går praktiske linjer. Vårt mål ble dermed å forsøke å spisse budskapet, unngå overflødig tillegginformasjon, og formidle kunnskap på en kreativ måte.

2.3 Manus og innspilling

I forkant av manusutviklingen, rekrutterte vi bidragsytere som vi ønsket å ha med i filmene. Vi ønsket blant annet å rekruttere unge næringsaktører som vi kunne intervju i filmene, slik at elevene som ser filmene kan relatere seg til personene og fortellingene. Samtidig var det viktig å sikre at vi fikk med et bredt spekter av aktører, som på ulike måter jobber med å bekjempe marin forsøpling eller har et forhold til forsøpling gjennom sin jobbhverdag. Vi opplevde svært god respons på vår forespørsel om intervju.

Etter hvert som vi ble bedre kjent med bidragsyterne gjennom telefonsamtaler og e-post, dannet dette et godt grunnlag for å utvikle opptaksplan, manus og intervju spørsmål. I samråd med SALT, utviklet Férdi film en opptaksplan som beskrev hvem som skulle intervjues om hva, i hvilken kontekst. Etter flere møter og justeringer, ble den endelige opptaksplanen satt og vi kunne gå videre med å ferdigstille manus til alle filmene. Denne prosessen foregikk tidvis overlappende med justering av opptaksplan. Typisk foregikk dette ved at SALT involverte Férdi film i hva vi ønsket å få svar på fra bidragsyterne i filmen, og fremmet sentrale intervju spørsmål. Videre bearbeidet Férdi film denne informasjonen og supplerte med relevante spørsmål og tilleggsspørsmål. Denne hyppige idé- og kunnskapsutvekslingen var tidkrevende, men helt avgjørende for å lykkes med prosjektet.

Når det gjelder innspilling av filmene, foregikk dette primært i Lofoten og noe ved Oslofjorden. Det var viktig for oss at steder også utenfor Nord-Norge, samt at flere dialekter ble representert, siden filmene vil ha et nasjonalt nedslagsfelt. Férdi film reiste til Lofoten sommeren 2020 og satt av 10 dager for å gjennomføre opptak med de lokale bidragsyterne. Opptakene i Nord-Norge strakk seg fra Flakstad kommune i vest, til Lødingen kommune i øst. Férdi film hadde selvstendig regi på disse innspillene. Videre ble det gjort ett opptak på Hvaler og ett opptak i Paradisbukta i Oslofjorden med H.K.H Kronprins Haakon.

Når filmene var ferdige, ble de sendt til SALT for kvalitetssikring, slik at vi kunne gi tilbakemeldinger og komme med endringsforslag der det var nødvendig. Filmene gikk gjennom en detaljert og tikrevende redigeringprosess, hvor grafisk behandling og teksting også inngikk.

2.4 Oppfølging av lærere

Tidlig i prosjektet lagde vi en oversikt over alle videregående skoler i Norge som tilbyr Vg2 «Fiske og fangst» og Vg2 «Akvakultur». Denne oversikten er hentet fra www.vilbli.no, mai 2020. I forkant av prosjektet tok vi kontakt med flere videregående skoler via e-post og inviterte de til å ta i bruk

undervisningsopplegget «Blått Ansvar» for sine elever. Vi inngikk intensjonsavtaler med 10¹ videregående skoler om å bruke «Blått Ansvar» som supplement til eksisterende undervisning.

Gjennom hele prosjektperioden har vi opprettholdt kontakt med lærere og fagledere for å orientere om fremdriften i prosjektet. Som vi gjorde rede for i søknaden, var målet vårt å innføre «Blått Ansvar» også på de skolene vi ikke hadde opprettet en intensjonsavtale med. På bakgrunn av dette, jobbet vi midtveis i prosjektperioden aktivt for å rekruttere enda flere skoler til prosjektet.

3. RESULTATER

Videreutviklingen av undervisningsopplegget «Blått Ansvar» har gjort viktig kunnskap om årsaker og konsekvenser av marin forsøpling lettere tilgjengelig for elever og lærere i hele landet. Filmene med tilhørende materiell er av god kvalitet og er satt sammen på en pedagogisk måte, slik at kvaliteten på undervisningen ikke skal avhenge av lærerens egen interesse eller kunnskap om temaet.

3.1 Undervisningsopplegget «Blått Ansvar»

Videreutvikling av undervisningsopplegget «Blått Ansvar» har resultert i fem undervisningsfilmer om marin forsøplig rettet mot elever på Vg2 «Fiske og fangst» og Vg2 «Akvakultur». Målet har vært å tilføre ny kunnskap, forenkle innhold og gjøre det mer forståelig og interessant for målgruppen. Vi har forsøkt å gjøre materialet ytterligere relevant for elever som studerer «Akvakultur». Videre har vi basert på filmenes innhold og tidligere kunnskap, videreutviklet fem oppgaver til hvert av temaene i filmene. En revidert og mer kortfattet brukermanual for lærerne er også produsert. Tilbakemeldingene fra lærere som har mottatt materialet, rapporterer at de ser fram til å ta opplegget i bruk.

3.1.1 Filmer

Det endelige resultatet av videreutviklingen av «Blått Ansvar» består av fem filmer:

- 1) Verdensproblemet
- 2) Er det lov å forsøple havet?
- 3) Vi rydder en strand!
- 4) Taustump: en dråpe i havet?
- 5) Vi som lever av havet

¹ De 10 videregående skolene som vi inngikk intensjonsavtale med i forkant av prosjektstart var Austevoll, Nord-Troms, Senja, Vest-Lofoten, Val, Fræna, Fusa, Meløy, Måløy og Strand.

«Verdensproblemet» gir en introduksjon til marin forsøpling generelt, og forsøpling fra fiskeri og akvakultur spesielt. I filmen «Er det lov å forsøple havet?» får seeren innsikt i grunnleggende lover og regelverk rundt marin forsøpling. I den tredje filmen, «Vi rydder en strand», lærer elevene hvordan strandrydding fungerer og hva som er viktig å tenke på. Avslutningsvis blir vi i film fem bedre kjent med fiskere, akvakulturmennskap og andre som lever av havet. Vi får innsikt i hva de tenker er de største utfordringene og løsningene knyttet til marin forsøpling. Film fem avsluttes med en appell fra H.K.H Kronprins Haakon til elevene.

Det er gjort noen justeringer omkring tematikken i film 4. Den opprinnelige tittelen for denne filmen var «Hva lærte stranden oss?», og er endret til «Taustump – en dråpe i havet?». Grunnen til at vi har valgt å lage en film som i hovedsak konsentrerer seg om taustumper fra sjømatnæringen, er at taustumper fra disse næringene er en svært viktig kilde til søppel vi finner langs norske strender. Et annet argument for å velge nettopp denne problemfraksjonen er at det er dokumentert at både fiskeri og oppdrett bidrar til utslipp av tauavkapp (Haarr et al., 2019 & Vangelsten et al., 2019). Vi mener det er mest fordelaktig om elevene får dyp innsikt i én viktig problemfraksjon, fremfor å bli presentert for en rekke gjenstander som en ikke kan skille på om kommer fra fiskeri eller oppdrett.

Taustumper er også et godt eksempel på at det er behov for endring av rutiner ombord. Vi vet at tauavkapp havner på havet etter reoperasjoner som gjøres ombord på fartøy eller på merdekanten. Det at taustumpene skylles over bord og havner på havet, skyldes nok at fiskere og røktere ikke tenker på dette som et forsøplingsproblem og at det ikke finnes gode praktiske løsninger for å hindre slike utslipp. Ved å gjøre unge fiskere og havbruksarbeidere oppmerksomme på dette problemet, vil de kunne finne løsninger som hindrer slike utslipp i framtida.

Opprinnelig skulle film seks utgjøre en epilog hvor en kjent person eller autoritet snakket direkte til elevene og oppsummerer viktigheten av å bekjempe marin forsøpling. Vi lyktes med å invitere H.K.H Kronprins Haakon til å gjøre et opptak sammen med oss. Denne delen har vi valgt å føye inn som en del av film 5, da dette skapte best sammenheng og totalinntrykk.

3.1.2 Oppgaver

Utvikling av oppgavene har blitt gjort med utgangspunkt i innholdet i filmene og oppgavene i den eldre versjonen av «Blått Ansvar». Oppgavene er tilpasset slik at de er egnet for selvstendig gjennomføring på skolene, uten SALTs tilstedeværelse. Det er utviklet én oppgave tilhørende hver film, hvor elevene får muligheten til å undersøke tematikken enda mer i detalj. På denne måten blir elevene først presentert for forkunnskap i filmen, for deretter å kunne lære enda mer når de gjennomfører oppgaven. Vi har valgt å gi elevene én oppgave til hver film, fremfor å gi dem mange oppgaver og valgmuligheter. På denne måten sikrer vi at elevene ikke opplever kognitiv belastning, men evner å prosessere informasjon på en effektiv måte (Taftø, 2020).

«Blått Ansvars» oppgaver ligger vedlagt i eget dokument.

3.1.3 Brukermanual

Som et ledd i å veilede lærerne i forhold til hvordan «Blått Ansvar» bør brukes som supplement til undervisning, har vi utviklet en brukermanual. Brukermanuelen gir kort bakgrunnsinformasjon til marin forsøpling og informasjon om prosjektet, som kan være nyttig for lærerne å vite. I tillegg gis en kort beskrivelse av innhold i filmene og informasjon om hvordan en bør planlegge og legge til rette for at både film og oppgave kan gjennomføres på estimert tid. Særlig fokus rettes mot oppgaven(e) til filmen «Vi rydder en strand», som både inkluderer en strandrydding og en analyse av strandsøppel. Her blir lærerne presentert for nødvendig informasjon om blant annet HMS, dyreliv og farlig avfall. Som et supplement til brukermanualen har vi laget en egen guide for strandrydding som lærer og elever må sette seg inn i før de skal ut i felt.

På bakgrunn av at vi søkte om mer midler enn hva vi fikk tildelt, måtte vi gjøre justeringer i forhold til SALTs involvering i undervisningen og kunnskapsoverføring. Vår beslutning endte med at vi valgte å lage en brukermanual for nåværende og fremtidige lærere, fremfor å arrangere et digitalt webinar for dagens lærere. På denne måten har vi lagt til rette for at kunnskapsmateriellet kan overføres til kommende lærere og elever.

«Blått Ansvars» brukermanual og guide til strandrydding ligger vedlagt i eget dokument.

3.2 Utrulling og distribusjon (kanal)

Ifølge vilbli.no sin oversikt er det totalt 19 videregående skoler som tilbyr Vg2 «Fiske og fangst» og Vg2 «Akvakultur». 18 av disse skolene, har takket ja til å delta i prosjektet og benytte «Blått Ansvar» i undervisningen. I tillegg til de 18 videregående skolene, er det én² skole som *ikke* tilbyr «Fiske og fangst» og «Akvakultur», som har fått muligheten til å ta i bruk «Blått Ansvar». Det kan tenkes at det finnes andre videregående skoler som tilbyr disse valgfagene, som av ulike årsaker ikke er navngitt på vilbli.no. Ett eksempel er Havbruksakademiet, som vi har forsøkt å komme i kontakt med uten å lykkes. I dette prosjektet har vi likevel valgt å forholde oss til vilbli.no, som offentlig informasjonstjeneste for søkere til videregående opplæring.

² Eid videregående skole har fått tilgang på «Blått Ansvar». Årsaken til det er at en av de ansatte ved Måløy vgs., som vi tidlig inngikk intensjonsavtale med, sluttet, og ble ansatt ved Eid vgs. Vedkommende hadde et sterkt ønske om å få tilgang på materiellet til tross for at de ikke tilbyr «blå» linje. Da kontakten allerede var etbalert, godtok vi at vedkommende kunne bruke «Blått Ansvar» for sine naturfagselever.

Det er en jevn fordeling mellom videregående skoler som tilbyr Vg2 «Fiske og fangst» og Vg2 «Akvakultur», som ønsker å ta i bruk «Blått Ansvar». Flere lærere og fagledere har også et ønske om å benytte opplegget for Vg1 naturbruk, noe vi har gitt klarsignal om. I tillegg har vi fått spørsmål om unervisningsopplegget på sikt kan benyttes av videregående skoler som ikke har «blå» valgfag, og gitt tilbakemelding på at dette er noe vi må evaluere med Miljødirektoratet først. Dette forteller oss at det er et stort engasjement for å lære mer om marin forsøpling.

Tabell 1: Oversikt over videregående skoler i Norge som har fått tilsendt og skal ta i bruk undervisningsopplegget «Blått Ansvar».

Videregående skole	Linje	Fylke
Meløy	Fiske og fangst/ Akvakultur	Nordland
Sortland	Fiske og fangst/ Akvakultur	Nordland
Vest-Lofoten	Fiske og fangst	Nordland
Nord-Troms	Fiske og fangst/ Akvakultur	Troms og Finnmark
Senja	Fiske og fangst/ Akvakultur	Troms og Finnmark
Nordkapp	Fiske og fangst/ Akvakultur	Troms og Finnmark
Strand	Fiske og fangst/ Akvakultur	Rogaland
Val Skoler AS	Akvakultur	Trøndelag
Ytre Namdal	Fiske og fangst/ Akvakultur	Trøndelag
Eid	Naturfag	Vestland
Austevoll	Fiske og fangst/ Akvakultur	Vestland
Fusa	Akvakultur/ Akvakultur	Vestland
Måløy	Fiske og fangst/ Akvakultur	Vestland
Fræna	Fiske og fangst/ Akvakultur	Møre og Romsdal
Herøy	Fiske og fangst	Møre og Romsdal
Ålesund	Fiske og fangst/ Akvakultur	Møre og Romsdal
Kristiansund	Fiske og fangst/ Akvakultur	Møre og Romsdal
Kalnes	Fiske og fangst	Viken
Flekkefjord	Akvakultur	Agder

KONKLUSJONER

Videreutvikling av undervisningsopplegget “Blått Ansvar» har resultert i fem undervisningsfilmer om marin forsøpling av høy kvalitet. Elever på videregående skolars «blå linjer» vil i 2021 og i årene som kommer, få muligheten til å lære mer om omfanget, årsakene og konsekvensene av marin forsøpling. Gjennom praktiske og teoretiske oppgaver, kan kritisk refleksjon og diskusjon, øke bevisstheten til elevene og gjøre de i bedre stand til å forhindre plastutslipp til havet. Gjennom dette prosjektet har vi utforsket nye måter å kommunisere med elever på, gjennom en mer tilgjengelig og visuell måte. Film som verktøy viser seg å fungere meget godt, og vi føler at vi gjennom dette prosjektet, ved hjelp av film, kan ha lyktes med å nå ut til flere. 19 videregående skoler ønsker å ta i bruk filmene og oppgavene som vi har utviklet, noe som er svært positivt. Vår oppfatning er at film kan gjøre det enklere å forstå sammensatte og komplekse temaer, samtidig som at film kan formidle kunnskap på en mer kreativ, engasjerende og personlig måte. Erfaringen vi tar med oss fra dette prosjektet, og det gode samarbeidet med Férdi film, har ført til at vi ønsker å bruke mer film i våre formidlingsprosjekter i fremtiden. Vi ønsker å takke Miljødirektoratet, som har finansiert prosjektet.

Férdi film i aksjon under opptak med H.K.H Kronprins Haakon i Paradisbukta i Oslo. Foto: Daniel Schwarz.

LITTERATURLISTE

Haarr, M. L., Falk-Andersson, J., Johnsen, H. R., & Bye-Larsen, I. (2019). HAVPLAST: Delrapport – Marin plastforsøpling fra fiskeflåten (SALT rapport nr.: 1039).

Johnsen, H. R., Haarr, M. L., Roland, A. O., Johannessen, E. R., Bye-Larsen, I., Vangelsten, B. V., & Nogueira, L. A. (2019). Sluttrapport HAVPLAST – Marin plast fra norsk sjømatnæring - kartlegging, kvantifisering og handling (SALT rapport nr.: 1040).

Taftø, S. B. (2020, 7.juli). Bruke multimedia i undervisningen. Hentet fra <https://innsida.ntnu.no/wiki/-/wiki/Norsk/Bruke+multimedia+i+undervisningen>

Vangelsten, B. V., Bay-Larsen, I., Nogueira, L. A., Pedersen, V., & Johannessen, E. R. (2019). Delrapport HAVPLAST – Marint avfall fra havbruksnæringen (NF rapport nr.: 10//2019).

Vilbli. (2020, 28. mai). Fiske og fangst. Hentet fra https://www.vilbli.no/nb/nb/no/fiske-og-fangst-skoler-og-laerebedrifter/program/v.na/v.nanab1----_v.naffa2----_p5?rev=lk06&forside=radgiver#kursKolonne2

Vilbli. (2020, 28. mai). Akvakultur. Hentet fra https://www.vilbli.no/nb/nb/no/akvakultur-skoler-og-laerebedrifter/program/v.na/v.nanab1----_v.naakv2----_p5?forside=radgiver&rev=lk06

VEDLEGG

Vedlegg 1: «Blått Ansvar» Brukermanual

Vedlegg 2: «Blått Ansvar» Oppgaver

Vedlegg 3: «Blått Ansvar» Guide til strandrydding

**Framtidstro for havet,
kysten og folket.**